

# Nejhůř v EU: Prosákla pravda o ČR. Příjmy, dluhy, občané

[parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Nejhur-v-EU-Prosakla-pravda-o-CR-Prijmy-dluhy-obcane-745234](https://parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Nejhur-v-EU-Prosakla-pravda-o-CR-Prijmy-dluhy-obcane-745234)

Karel Šebesta

30.10.2023 10:02

**Česko se stále nevrátilo na předcovidovou úroveň HDP. Proč? Velký podíl na tom bude mít spotřeba českých domácností. Ta se totiž v ČR propadla úplně nejvíc a stále je o desetinu menší než před covidem. Hlavní ekonom J&T banky Petr Sklenář pak upozorňuje, že nahoru šla naopak tendence ke spoření. A že až občané začnou spořit „normálně“, tak HDP opět poroste. Jenže pokles spotřeby je podle dalších analytiků způsoben něčím úplně jiným. Například poklesem příjmů domácností, který je nejhorší v EU. Takovým, že se dokonce některé musely na spotřebu zadlužit.**

[Sdílej](#)



Foto: [usetreno.cz](https://usetreno.cz)

Popisek: **Spoření - ilustrační foto**

Jak se **psalo již na jaře**, česká ekonomika je v recesi. Tedy hrubý domácí produkt meziročně poklesl už dvakrát, v prvním i druhém kvartálu roku 2023. Hlavní ekonom J&T banky Petr Sklenář pak upozorňuje, že česká ekonomika se jako jediná v EU nedostala zpět na svou předcovidovou úroveň. Na datech Eurostatu dokládá, že reálné HDP se stále nedostalo na úroveň posledního kvartálu roku 2019. Nejblíže k němu mělo na začátku roku 2022, ale pak se od této úrovně zase vzdálilo.

Skutečný propad však zaznamenala spotřeba. Zatímco reálné HDP je poblíž předcovidové úrovně, spotřeba českých domácností nikoliv, oproti úrovni před covidem je o skoro desetinu menší. Dle dat Eurostatu je v tom Česká republika ojedinělá.

Často se zmiňuje, že česká ekonomika jako jediná v EU se nedostala na před-Covidovou úroveň. Leč ještě horší je vývoj u spotřeby domácností, která se u nás téměř propadla na úroveň z Covidu a mimo jakékoliv srovnání v Evropě.

V grafu každá čára je jedna země, ČR je červená.

1/n [pic.twitter.com/lbetuv2ZVU](https://pic.twitter.com/lbetuv2ZVU)

— Petr Sklenář (@SklenarPetr) [October 29, 2023](#)

„V ČR spotřeba domácností tvoří asi 45 % HDP a tím se vysvětluje mnohé. Při hlubokém propadu spotřeby domácností nemůže růst celkový agregát HDP, když to ostatní položky nevyrovnají,“ vysvětluje ekonom a dodává: „Zní to jednoduše, ale nárůst spotřeby domácností pak zvedne i celkové HDP. Cesta k nárůstu spotřeby nemusí vést přes růst příjmů, ale v českém případě stačí změna spotřebitelského chování.“

3/n

Zní to jednoduše, ale nárůst spotřeby domácností pak zvedne i celkové HDP. Cesta k nárůstu spotřeby nemusí vést přes růst příjmů, ale v českém případě stačí změna spotřebitelského chování. [pic.twitter.com/5i7plcW1rv](https://pic.twitter.com/5i7plcW1rv)

— Petr Sklenář (@SklenarPetr) [October 29, 2023](#)

Má na mysli spoření. V letech 2012 až 2018 Češi průměrně spořili 12 %. V roce 2019 však tento trend začal prudce růst a v covidových letech se dostal do extrémů. Ze zvýšené míry se pak už nedostal. V současné době pak domácnosti spoří o šest procent více, tedy 18 %. Na začátku roku 2022 to bylo 15 %, což ukazuje, že ani tehdy se míra spoření nevrátila a předcovidovou úroveň.

„Normálně míra úspor českých domácností byla 12 %. Během covidu vynuceně vyskočila nad 20 %. Pak klesla, ale letos je stále 18 %, tj. o polovinu vyšší než je normál. Jinými slovy, české domácnosti stále vytváří nadprůměrné úspory a tedy brzdí spotřebu vzhledem k příjmům,“ uvádí Sklenář s dovětkem, že až začnou domácnosti spořit normálně a zvedne se spotřeba, pak se HDP opět zvedne.

5/5

Až začnou domácnosti normálně spořit (klesnou nad-úspory) => zvýší se spotřeba domácností => zvýší se celkové HDP. [pic.twitter.com/VZNbMopjoF](https://pic.twitter.com/VZNbMopjoF)

— Petr Sklenář (@SklenarPetr) [October 29, 2023](#)

Poklesu spotřeby si všimli i jiní. O „krizi Harpagonů“ psal již v polovině prázdnin **Petr Holub ze Seznam Zpráv**. „Proti červnu 2019 Češi nakoupili skoro o pět procent méně zboží. O něco menší krizový propad – 3,6 procenta – hlásí podle Eurostatu pouze Italové, v dalších zemích spotřeba přinejhorším stagnuje. Proti tomu v devíti státech v čele s Lucemburskem, Rumunskem a Polskem zákazníci reálně utratili o 10 až 20 procent více než před čtyřmi lety,“ psal.

Nabízí ovšem vysvětlení. Totiž že reálné platy poklesly nejvíce právě v Česku a v Itálii a to celkem o desetinu. Nejvíce se začalo šetřit na potravinách, taktéž o desetinu. „V tom se skrývá riziko, že nezbytné nákupy byly nuceny omezit především chudé rodiny, které za jídlo utrácejí relativně nejvíc,“ varoval novinář. Ale kromě toho Češi šetřili také na domácnosti, kultuře, rekreaci, oděvech a obuvi a také na autech.

Před poklesem spotřeby **varoval server Roklen24 už v březnu**. Totiž, že nekoresponduje s jinými daty. „Pokud nahlédneme do Barometru úvěrového trhu, naskytne se naprosto jiný obrázek. Nikoliv pokles, ale naopak nárůst v oblasti zadlužení českých domácností na spotřebu. Pro demonstraci si vezměme Barometr ze 3. čtvrtletí roku 2022, který porovnává vývoj zadlužení za jeden rok. V tomto případě ukazuje rozdíl mezi zářím 2021 a zářím 2022. Co se v něm o dluzích českých domácností dozvíme? Že od září 2021 do září 2022 se zvýšil o 5,5 %. Konkrétně o 27,3 mld. Kč. Z původních 501,5 mld. Kč v září 2021, na výsledných 528,8 mld. Kč v září 2022.“

Podle Roklenu není za propadem spotřeby na vině inflace, která byla vyšší v jiných státech, kde se spotřeba tak nepropadla. Ani „blbá nálada“ prý za propadem spotřeby nestojí. Jsou to dle Roklenu příjmy. „Pokud se podíváme na vývoj disponibilního důchodu v ČR a v dalších zemích Evropy, najednou se nám o poklesu české spotřeby udělá naprosté jasno,“ uvádí s tím, že disponibilní důchod, tedy příjem domácnosti šel dle dat ČNB prudce dolů. Také v podstatě nejvíce z celé Evropy.

„Velmi smutnou pravdou je skutečnost, že české domácnosti musely v posledním roce tolik navýšit své zadlužení jen proto, aby byly schopny uhradit běžné výdaje. Především na energie. Za vyšším objemem půjček rozhodně nestojí rozhazovačnost a zbytečně konzumní styl života. Loni jsme si půjčovali hlavně na přežití skokového zdražování,“ konstatuje finanční server.

**Líbil se Vám tento článek?**

---

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

131-981500247/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.



Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete.  
Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

reklama

### Článek obsahuje štítky

---

[Češi](#) , [dluhy](#) , [ekonomika](#) , [HDP](#) , [peníze](#) , [pokles](#) , [příjmy](#) , [spoření](#) , [spotřeba](#) , [Sklenář](#) , [občané](#) , [Roklen](#) , [Seznam Zprávy](#)

autor: [Karel Šebesta](#)



**FactChecking** BETA

---

Faktická chyba ve zpravodajství? Pomozte nám ji opravit.

[Přezkoumat](#)



## **PhDr. Pavel Žáček, Ph.D. byl položen dotaz**

### **Jak se podle vás mělo přistoupit k anexi Krymu?**

---

A jak vidíte jeho budoucnost? Nemyslíte, že na tomto bodě zamrznou všechna mírová jednání? A je podle vás reálné podporovat Ukrajinu pořád? Co když pomoc bude oslabovat, jak některé státy avizují-viz třeba Slovensko.

**Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 14**

Diskuse obsahuje **107 příspěvků**

[Vstoupit do diskuse](#) [Tisknout](#)

### **Uživateli nejlépe hodnocený komentář**

---

**Tomě tedy povězte,,**  ObčanFranta , 30.10.2023 11:00:26

jak to ti zlí komunisti dokázali? Ekonomika téměř bez dluhů, každý rok vyrovnaný rozpočet, podpora mladých, výstaba levných bytů, nízké náklady na bydlení, levné energie, levné a kvalitní potraviny, do důchodu v 60 letech, ženy podle dětí i v 53 letech, a téměř 300 tisícová armáda. A to vše nenávratně pryč díky novátorským přístupům po převratu v 89.

| 23 | 0

### **Další články z rubriky**

---



## 10:02 Největší v EU: Prosákla pravda o ČR. Příjmy, dluhy, občané

---

Česko se stále nevrátilo na předcovidovou úroveň HDP. Proč? Velký podíl na tom bude mít spotřeba čes...

19:55 Jak bývalý Havlův kancléř ukázal na Petra Pavla. A pak z něj udělali „míč, který se sebou nechá hrát“

18:25 Miloš Zeman se rozpovídal o novinářích. Kdy je z blbců přehodnotil na lumpy?

17:02 Válka kebabáren. Turci a Kurdové v Plzni. Za kauzou „nápis proti Židům“ se odkrývá mnohem více

14:14 Mír v Palestině ano. Ale tohle ne! Incident na letišti v Dagestánu má dohru

4:45 Místo půdy Mongolové. „A kde budeme my?“ Češi se naštváli